

ШУМАДИНЈА,

Л И С Т Ъ З А

КЊИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Пенадовићъ.

Теч. VI.

Овај листъ излази Вторникомъ, Четвртомъ и Суботомъ на по табака. Цена му е за 3 мес. 4. за пола год. 8 а за целу год. 16. цв. За огласе плаћа се 3. вр. ср. одъ врсте за едан-путъ а 5 вр. ср. за трипутъ.

№ 27

Женидба безъ любви.*)

Ово ние било давно, нека дѣйствующа лица изъ ове мое фамилярне драме, јоштъ су жива.

Време е било врло хрѣаво, као обично у време равноденства; бурни ветаръ наносио е кичу плюскомъ на прозоре. На улици ние било ни живе душе; око Луксамбурга све е било пусто; само неко несретно песанце жалостно е урмало предъ вратима. Око осамъ часова уђемъ я у собу мое сестре маркизе Понсъ.

Сестра моя била е већъ стара; најболѣ време младости свое провела е она у дворцу Марие Антоанете**), несрећни дани слѣдовали су јој, за овимъ сайнимъ животомъ; но затимъ јој е опетъ судба благоприятномъ постала, и едно четрдесетъ година живила е маркиза срет-

но, съ онимъ што е сачувала после револуције. Кадъ е први путъ човекъ види, чинила се она да е врло сурова, но у приятельскомъ друштву била е сасвимъ любезна; нѣна се нагдашња лепота јоштъ видити могла крозъ боре, кое су јој збогъ старости лице покриле. Гледајући на нѣнъ високи и лепо сложени стасъ ние се могло помислити, да јој већъ осамдесетъ година има. Одъ аристократскогъ света заостао е у нѣ неки ладанъ и церемониални изгледъ, но после први комплимента бивала е она сасвимъ весела и кад-кадъ и сувише, разговорна као каква безбрижна шестнаестогодишња девојка. Сва нѣжна чувства Маркизе, а и моя, обраћена су била на унуку, кћерь нѣногъ единца, кои ние био више на свѣту, на сладку Валерию Понсъ, и заиста била е ова девојчица као ангелъ.

Ове вечери ние било кодъ насъ одъ страни никогъ. Госпођа Понсъ е пледа; Валерия седећи сниже нѣни ногу мотала е свилу, на нѣномъ крилу лежала е повелика кита цвећа, кое е већъ одъ зиме побледило, но у топлој соби јоштъ е свой мирисъ давало. Теобалдъ е моловао, нѣгове внимателне очи прелазиле су непрестано, съ насъ на молованѣ; и гледајући на нѣга, онъ се умиљавао съ радосћу художника, кои е са самимъ собомъ задовољанъ. После месецъ дана опредѣљна е била свадба Теобалда Мон-мора съ нашомъ Валериомъ.

Я самъ стојао кодъ пећи съ графомъ Анатоломъ Сен-Сервиеномъ; онъ е био Теобалдовъ родъ, и збогъ тогъ неизлишанъ у нашемъ фамилярномъ кругу; онъ е био човекъ добаръ но сасвимъ суетанъ, т. е. еданъ одъ они люди, кога любе и почитую, но међу тимъ нитъ се радуо кадъ е онъ међу нѣима нитъ за нѣимъ жале кадъ га нема.

Овај мирни фамилярни кругъ нашао ме е најприятнимъ надеждама будућности. Теобалдъ е био онакови младићъ, каквогъ самъ башъ я желио за супруга Валерию; онъ е и одъ добре фамилие, не богатъ но имао е добру службу, и човекъ доброгъ владаня, умѣреногъ честолюбия, благородногъ карактера и добродѣтеланъ. Валерия се осланяла са свимъ на блаженство, кое смо јој ми приготавливали; нѣне боязљиве очи съ нѣжносту и поверенѣмъ биле су управљене на Теобалда, и кадъ што съ изражавмъ благодарности бацала јѣ на мене.

*) Путуюћи изъ Србије правителственимъ посломъ 1841. године у Русию, приспѣмъ 4. Августа у контумацъ руски на молдавской граници Скаляни. Периодъ е био 14. дана. Кон ние седно у контумацу, онъ неможе себи представити како е тешко и скучно време у овомъ затвору проводити. Пакъ јоштъ 14 дана! Најбоља забава су књиге. Но одкудъ јѣ набавити? Хвала Богу я самъ толико срећанъ био да између прочи контумацки кон су насъ посѣђавали, чиновника, штаб-лекаръ Матвей Кузмичъ Лизанцовъ, био е тако добаръ да ме е съ неколико нѣмачки и руски књига послужно, између кон била е и књига, подъ именовъ „журналъ художества“, и будући да е мое правило, колико е могуће за свою народностъ радити, то самъ изъ истогъ журнала ову приповедку, едно збогъ мое забаве, а друго и за забаву, мон саотечественика извадно и съ рускогъ превео, а оригиналъ написанъ е на французскомъ езику.

Иованъ Ђорђевићъ, поручникъ.

(Ова лепа преповедка лежала е непрестано до сада у рукопису. Садъ кадъ намъ е дошла до руку ми е радо печатамо; преводителъ е у оно време прилѣжно радио на пољу србске књижевности. Онъ е одавно у руской военой служби. Овај преводъ опоменуће нѣгове приятель и негдашњѣ восне другове на нѣга.) У.

**) Француска краљица жена Лудвика XVI. погнувша у време револуције на Гилотини.

— Седите овде ујаче, рекне она мени, показујући на канапе кодъ стола. Теобалдъ мора и васъ начертати на момъ Албуму. —

„Враже мали! повичемъ я, ти оћешъ да мое боре представляю разнообразие съ твоимъ седамнаестогодишњимъ лицемъ. Мени се чини да би на нѣму добро стајла и осамдесетогодишња Маркиза?“

— Ахъ, мени то ние ни на умъ пало! пакъ ништа, а знамъ да я нисамъ лепа. —

Говорећи то била е она тако прелестна, у нѣнимъ плавимъ очима било е толико смерности и ясности, колико и пријатности у нѣной умиљатости и обхоћеню! Я станемъ кодъ стола до Теобалда. Нѣгово чертанѣ било е врло прекрасно; само глава валерина била е, што новеле, зализана, видило се да се художникъ трудио, но ние му могуће било украсити дѣйствителность.

— Валерио, рекне онъ, досадно утирући черту коју е више пута поправляю: нагните главу мало на лево. —

Она се нагне на бабу, и нѣне прекрасне златорусе косе покрию јој вितिцама ягодице.

— Доста, рекне Теобалдъ, садъ е добро, — и онъ поита сакрити подъ овимъ вितिцама неправилне черте валерине.

Боже мой! помислимъ я у себи: онъ врло рано примѣчава да она ние најлепша.

У то магновеніе киша нанешена ветромъ почне плюскомъ ударати у прозоре, и издалека зачуе се грмљавина.

— Каково страшно време! повиче графъ Анатолъ, кој одъ едно полъ часа ние ни речи проговорио, но само е гледао како пада киша.

— Мени е то заиста врло досадно, рекне на то сестра моя, а највише збогъ тогъ, што е госпођа Лас-Бермехасъ хтела вечерасъ къ мени доћи.

— Лас-Бермехасъ! повиче устајући графъ; Госпођа Лас-Бермехасъ! да ние то она којој е мужъ убиенъ у Навари; и која е пала у робство карлистама, и некимъ чудомъ одъ нѣи спасла се?

— Ђесть, гъ е она иста.

— О, то мора бити юнакъ жена! да-ли зна она француски?

— Као и ми. Она се родила у Шпанији но воспитана е у Паризу.

— Но, то ми е особито мило! мени би тежко било, кадъ неби могао нѣнъ разговоръ разумети. И, да ние ове проклете кише, она би вечерасъ за цело дошла! Ние-ли то досадно Теобалде?

— Ни најманѣ, одговори Теобалдъ осмѣивши се на Валерио: она би насъ само узнемирила; нама е сасвимъ лепо у оцаклии, кадъ смо сами кадъ киша недопушта досаднимъ гостима къ нами долазити. А и да право кажемъ, мени се недопада женски юнакъ, мени е много милия женска смирена и боязљива, која се својомъ природномъ милиномъ допада, негъ ове воене лепотице које яшу као катане, недрктећи бацаю пушке и томе подобно. Женски юнакъ чини ми се мора бити нека наказа.

— Добро, добро, съ тобомъ човекъ не може говорити. Наравно да се теби допадаю садъ женске нѣжне,

скромне и плаве; но зашто се неби мени допадале снажне и юначне? Я као садъ да гледамъ госпою Лас-Бермехасъ; она мора бити висока, смеђа, гордогъ погледа и благородногъ ода; може бити да е цандрљива, но то она прикрива својомъ красотомъ лица. Ђл' тако сестро? Я би се обкладио да самъ погодио.

— Мал' да нисте одговори ми сестра смејући се, кои данъ ћу васъ одвести къ нѣой, и онда ћете видети дали налечи она на то ваше описаніе.

— О како е несносна ова киша! рекне Анатолъ, прилазећи къ прозору, у кога су стакла сва водомъ обливена.

Текъ што е онъ ово изговорио, а зачусе лупа интова. Сви ућуте и почну слушати.

— То мора бити госпою Ла-Бермехасъ, рекне Валерия умиљато Теобалду, као зато да би га утѣшила збогъ тогъ досадногъ безспокојства.

— Дисто? у мени воћъ срце куца, рекне графъ Анатолъ поправляјући косу.

После еднога минута яве намъ да е дошла госпою Лас-Бермехасъ. Лакимъ корацима уће она у собу, уздигне своје црно покривало, поклони се нама свима и седне до Маркизе.

Я немогу изразити мое удивленіе, које е узбудило у мени лице ове Лас-Бермехасъ. Представите себи едно одъ они лица, које живописаць себи представя у тренутцима свогъ одушевлена, и срди се да га не може изобразити на платну: величествени стасъ, прелестне прси полакъ сакривене подъ црномъ густомъ чипкомъ, руке беле и мале, она е била обучена у црне жалостне хальине.

Я незнамъ шта е она съ почетка говорила, — тако ме е забунила нѣна лепота; но звукъ нѣногъ гласа обрати на себе мое внимание: гласъ нѣжанъ и сладакъ, изговоръ чистъ, заносећи мало на страни. Теобалдъ е такође зачуђено гледао на овогъ юнака; но предрасуђенъ нѣгово о нѣой, јоштъ му се чинило да у глави стои. Онъ наново почне чертати и трудио се врло прилѣжно. Међу тимъ госпою Ла-Бермехасъ погледа на нѣга, пакъ затимъ на графа Анатола. Међу ова два човека ние било никакве еднакости. Теобалдова физиономија била е една измеђъ они, које заузимаю уображенѣ женскиња, и умиљатостъ која се неда изразити; графъ Анатолъ нѣжанъ, пунъ, руменъ, мало кратковидъ, био е човекъ сасвимъ обичанъ; онъ се са свима силама трудио обратити на себе пазљивость госпоје Ла-Бермехасъ, но она негледећи ни на нѣга, кои е непрестано у ню бленуо, ни на Теобалда кои ние обраћао на ню погледа, сасвимъ спокойно разговарала се съ Маркизомъ.

(продужение слѣдуе)

М р в и ц е .

(Поштенѣ.) Еданъ раденикъ е уваћенъ, кадъ е ноћу крао снопове жита са спаиски нѣива. Спая га даде къ себи дозвати и рекне му: „За име Бога, Мартине; што ти е пало на умъ, да крадешъ? Та ти си досадъ био валанъ и поштенъ човекъ.“ — „Ђесть, цѣла истина, милости-

ви господине," одговори Мартинъ, „но такво е садъ на-
стало време, да човекъ неможе поштено живити, ако не-
поштено неради.“

(Ладнокрвностъ.) У Вашингтону убио е еданъ ен-
глески лордъ у пиянству изъ пушке келнера оне гости-
онице, у којой е онъ обитавао. Уплашенъ гостионичаръ
дотрчи као безъ душе: „господине, знате-ли ви, шта сте
урадили? ви сте убили мога келнера!“ — „Е па добро!“
викне пияни лордъ, „а ви ми га ставите у рачунъ!“

— Една е жена пала у воду и утопила се. Нѣнъ
мужъ е дошао, и тражио е на ономъ месту, гди е пала, па
после ишао е све узъ воду и мотрио, обѣли е какогодъ
спазити. „Еси л' ти лудъ,“ рекну му околостобѣни, „што
е тражишъ узъ воду, та она е морала низъ воду отићи!“
— „То неможе бити,“ одговори онъ, „еръ е она за цело
време нашегъ брака вавѣкъ узъ воду пливала; т. е. све
узпркосъ радила.“

(Енглезъ.) Еданъ Енглезъ узео е у Паризу подъ ки-
риу едну читаву велику кућу, и задржао е за себе са-
мо две собе у најгорнѣмъ бою. Господаръ одъ те ку-
ће биваше врло любопитанъ, какве госте племенити лордъ
јошть очекуе, и запита га: „Високородни господине, ви
безъ сумнѣ очекуете овде вашу милостиву госпою са
фамилиомъ?“ — „То ние“, одговори племенити лордъ
зевајући, „я очекуемъ само моя четири ловачка пса, кои
ће се ради поправлѣння здравля бавити шесть месеци у
Француской.“

(Ракия.) Ракия е врло чудновата стваръ; — после
смрти чини она човека вечнимъ и безсмртнимъ, а за
живота тѣши га и упропаштава; ево ясногъ примѣра:
Еданъ болестанъ надничаръ отишао е лекару, и овај му
е забранио пити ракију, будући она стомакъ кварѣ и тро-
ши; кадъ наеданпутъ опази радникъ у соби лѣкаровой е-
данъ човечји стомакъ, кои е стојао у стаклету едномъ,
напуњеномъ са шпиртомъ да не изтруне. Надничаръ се
томе јако зачудио и рекне: „Смешна е стваръ ракия; ов-
де у стаклету храни она стомакъ одъ пропасти; а моме
стомаку шкоди, како то може бити?“

— При представљаню едного новогъ позоришногъ
дѣла питао е еданъ любитель театра едну до нѣга седећу
госпою: „Елте госпою! овај е комадъ предиванъ; ви сте
безъ сумнѣ изванъ себе одъ усхибѣня?“ — „А не, госпо-
дине“, одговори санѣлива госпа, „я мое задовольство и
увеселение трпѣливо сносимъ.“

(Енглеска.) — Прославлѣни енглески дипломатъ
Фоксъ ручао е за време свога бављеня у Паризу кодъ
графа С. — После ручка оде газда съ гостомъ своимъ
у едну салу, у којой биваше и едина прекрасна мапа це-
лога света. Француски графъ, показивајући прстомъ на
Енглеску, запита Фокса: „Кажите ми, како е то могуће,
да овај тако мали островъ влада надъ половиномъ све-
та?“ — „О!“ одговори Фоксъ, „ово е само нашъ квар-
тиръ за конакъ, светъ — то е права Енглеска!“

(Узаялностъ) = Еданъ господинъ узео е врло ру-
жну девојку, и хтео е баръ на свадби показати се пре-
ма нѣој услужанъ и учтивъ. У той намѣри рекне онъ
нѣој: „любезна моя, премда сте ви преко мере ружни, то
ћу васъ я ипакъ тако нѣжно любити, као да сте сушта

богиня лепоте.“ „А и я“, одговори она, „нећу никадъ у
любави према вама оладнити, и премда сте ви врло глупъ,
я ћу васъ свагда за најдаровитиегъ и најпамнтниегъ чо-
века сматрати.“

(Преповедке о духовима) — Една служкиня коя е
видила на асталу свога господара научни и забавни листъ
„Духъ времена“, молила е господара свога, да јој даду
ту књигу на прочитанъ, будући е она велика любитель-
ница „преповедки о духовима и аветиняма.“

(Мисао) „Мени е пала на умъ лепа мисао“, рекне
еданъ у друштву. — „Я се немогу томе начудити“, од-
говори други „еръ е мисао редко появљенъ у вашој глави.“

ДОМАЊЕ НОВОСТИ.

В. Београдъ 4. Марта. Данасъ пре подне по по-
стоѣнимъ формама подигнута е застава на краљѣв.
Прайскомъ конзулату. Топови како испредъ касарне та-
ко и съ града поздравили су подизанъ ове заставе.

+ Београдъ 4. Марта. После дужегъ болованя пре-
селио се јуче у вѣчностъ г. Петаръ Радовановићъ Упра-
витель основни школа. Тѣло е нѣгово при многоброй-
ной пратњи данасъ пре подне саранѣно. Сва виша и
нижа школска заведѣния и све готово канцеларие из-
пратиле су до гроба овога у нашемъ отечеству најста-
риегъ училишногъ сатрудника. Онъ е у свои 50. годи-
на живота, скоро 20 година провео непрестано као У-
правитель школа. Нѣгово Високопреос. г. Митрополитъ
указао му е своимъ при опелу чинодѣйствованѣмъ по-
следню почестъ. Г. Архимандритъ Гавриль говорио му е
сходно слово, у комъ су укратко поброяни нѣгови труди
око школа и труди на књижевномъ пољу. Бог-да му душу
прости.

СТРАНЕ НОВОСТИ.

По извѣстию изъ Париза, сва флота адмирала Лио-
на оставила е 3. Марта Босфоръ и отишла е у Малту.—
За време последнѣгъ рата, руска войска ние прелазила
персиску границу, него е само на границу еданъ кор-
пусъ био стављенъ.

— Француско и енглеско правителство садъ су о-
петъ у најболѣмъ споразумленю, и садъ ће у Китай-
ској размирици заеднички радити. Уговоръ е еданъ у
той ствари заключенъ, при комъ е Француска имала пол-
зу Католика у призрению.

— Монахъ Вентура држао е опетъ предѣку у Ти-
лѣријама 25. пр. м. и врло е јако у той предѣки противу
универзитета говорио.

— Царъ аустриски и царица враћајући се са пу-
тованя изъ Италије приспѣли су 1. Марта у Бечъ; где су
са највећомъ свечаностѣу дочекани.

— Изъ Котора одъ 16. пр. м. являю загребачке но-
вине ову сумнителну вѣсть: руско е правителство сву
новчану помоћ што е пређе Црној Гори давало, од-
сечно одказало и престало давати. У слѣдству тога
князь Данило при полазку своје издао е заповѣсть, да се
све молитве кое су се до сада у црквама за здрављъ ца-
ра рускогъ чиниле, изоставе, и да се само князь Дани-
ло у црквама споминѣ. Турска пакъ збогъ догађая у
Суторини, прикинула е саобраштај са Црномъ Горомъ,
и смишля да ма коимъ начиномъ обвлада Црномъ Горомъ.

О Г Л А С И.

(1—3) Кодъ Тоше Попс-
в и Ђа бирташа кодъ „Дампѣшифа“
има лепа Карловачка вина по два
гроша ока. Ко жели на више узети
може евтиние добити

(1—3) Я долуподписани имаѣмъ
4000—5000 комада воловски кожа на
продаю, како на мало тако и на мно-
го, по умереной цени. А такође и
добра пасуля може се кодъ мене до-
бити, на мало и на много.

У Београду 1. Марта 1857.

Никола Миленковић
ћурчия на Теразиі

Стецишта су отворена :

При Суду вар. Београда надъ ма-
сомъ одбегшегъ Ристе Димитријевића
иначе Неновића до 14. Марта.

При Суду Ужичкомъ надъ масомъ
поч. Пауна Смиљанића бив. Рачунов.
судейск. до 13. Марта.

При Суду Гургусовачкомъ надъ ма-
номъ почив. Павла Булића бив. члена
судейск. до 14. Марта.

При Суду Алексиначкомъ надъ ма-
сомъ поч. Живка Јовановића асурцие
до 18. Марта.

При Суду Гургусовачкомъ надъ ма-
сомъ поч. Милосава Ђорђевића бив.
кафецие до 18. Марта.

При Суду Ђуприскомъ надъ масомъ
поч. Милька Ристића бив. меанцие
до 16. Марта.

При Суду Гургусовачкомъ надъ ма-
сомъ поч. Лиле Самарцие изъ Тур-
ске до 21. Марта.

При Суду Гургусовачкомъ надъ ма-
сомъ поч. Дамяна Стефановића изъ
Гургусовца до 30. Марта.

При Суду Пожаревачкомъ надъ ма-
сомъ поч. Јосифа Илића бив. Пошта-
ра Нересничкогъ до 29. Марта.

При Суду Пожаревач. надъ масомъ
презадуженогъ Јована Костића бака-
лина до 1. Априла.

— Сви броєви Шумадинке
одъ ове године могу се јоште
добити.

П О З И В Ђ

НА СВЕ КРАЛЂВСКО-ПРУСКЕ У СРБИИ ЖИВЕЋЕ ПОДАНИКЕ.

У Княжеству Србији живећи Кралђвско-Пруски подани-
цы, были они подъ Ц. Кр. Аустријскомъ или ма чіомъ дру-
гомъ заштитомъ, или и безъ странне заштите у Београду и-
ли у внутрености Србије, настоєћимъ се позиваю, да се одъ 1.
Марта по нов. 1857. год. почевши имаю до 15. Априла 1857. по
нов.пріавити или подписаномъ Кралђвско-Прускомъ Конзулу у
Бѣограду или пакъ они у внутренѣости живећи најближемъ
Княжеско-Србскомъ Окружномъ Началничеству, гди ће морати
доказати средствомъ крштены писама, пасоша, попутны
книѣга или други каквы документа, да су Пруски поданици.

Кои бы пакъ пропустио и небы се овако за ово време
пріавіо, имаће самъ себи приписати рђава слѣдства, коя бы
одтуда за нѣга или нѣгову фамилію произишла.

Београдъ 2. Марта по нов. 1857.

ВИТЕЗЪ МЕРОНІЙ
Кралђвско-Прускій Конзулъ.

A u f r u f

an sämtliche im Fürstenthum Serbien lebende Königlich
Preussische Unterthanen.

Die im Fürstenthum Serbien lebenden Preussischen Unterthanen, sie mögen
bisher unter Kaiserlich-Oesterreichischem oder was immer für einem Schuß
gestanden, auch schußlos in Belgrad oder im Innern des Landes gelebt haben,
werden hiermit aufgefordert, sich, vom 1. März 1857. neuen Styls an gerechnet
bis spätestens 15. April 1857. n. Styls, entweder bei dem unterzeichneten König-
lich-Preussischen Consulat in Belgrad, oder, wenn sie im Innern des Landes
wohnen sollten, bei dem ihrem Wohnorte am nächsten gelegenen fürstl. Kreis-
Natschalnikate zu melden, und ihre Ansprüche auf Anerkennung als Königlich-
Preussischer Unterthan durch Vorlegung von Tauffcheinen, Pässen, Wanderbüchern
oder andern Documenten geltend zu machen. —

Wer es versäumt dieser Aufforderung nachzukommen, wird sich die nachthei-
ligen Folgen, welche ihm und seiner Familie durch diese Versäumniß erwachsen
könnten, allein beizumessen haben. —

Belgrad den 2. März neuen Styls 1857.

RITTER MERONI
Königlich Preussischer Consul.